

ДИМИТЪР ПЕЕВ
А 43 М ПРИЕМА ГОСТИ

chitanka.info

Децата още спяха. Но къщата беше будна. Тя никога не заспиваше, когато я обитаваха хора. Въздушният поток се поддържаше на режим „спане“ в границите на +16°C, с необходимите влажност и йонизация, едва доловимо подправен с аромата на борова гора. Телеметричните датчици наблюдаваха двете деца, заспали едно до друго в голямото легло и отчитаха основните им биологични параметри — температурата на тялото и кръвното налягане, влажността на кожата, ритмите на дишането и на мозъчните биотокове.

Навсякъде беше тъмно. И в градината около къщата, и в близката гора от плодни дръвчета. Оттам долитаха звуци на немирни нощни животни. Една опашата маймуна се отдели от стадото и бързо заскача от клон на клон към градината. Ограда нямаше, но когато достигна първата леха, нещо неосъзнато и властно я спря. Тя изкряка сърдито, постоя минута сякаш замислена и привлечена от шумовете на другите маймуни, бързо се върна при стадото. Психопрожекторът, поставен на покрива, престана да излъчва отблъскващи импулси. Шумовете стихнаха. Само къщата не спеше. Макар и безмълвно, невидимо, тя като грижовна майка бдеше над децата, над целия район, докдето се простираше нейната зона, до съседната къща отвъд гората.

Слънцето изгря и гората отново се изпълни с шумове. Сега птичите гласове долитаха до прозорците, но не проникваха в къщата. Не проникваше и светлината. В тъмната стая децата още спяха.

Отвън двуетажната къща изглеждаше обикновено, сякаш бе построена само от метал и стъкло. Но подземие, стените, таванът бяха изпълнени с всевъзможна електроника: безброй датчици, изпълнителни механизми, канали, двигатели. По кабели и по лазерни връзки къщата бе съединена със световната комуникационна система, а комплексът на главния предметопровод ѝ доставяше всичко необходимо: храни и дребни предмети, въздух по поръчка, вода и електроенергия.

В седем без пет прозорците се разтвориха — в стаята нахлуха светлината и шумовете на външния свят. Едновременно зазвуча и музика — отначало нежна, по-скоро приспиваща, която бързо премина в мажорни ритми и ободряващи акорди. Първо се събуди момичето. То бе дванадесетгодишно. След него, когато музиката вече напомняше древна бойна песен, отвори очи и деветгодишното момче. Двамата станаха. В този момент музиката заглъхна. Креватът потъна в пода и

изчезна. На стената-екран се появи образът на майка им. Тя ги поздрави с началото на новия ден и им напомни, че трябва да побързат със сутрешната си програма, защото им предстои интересно пътуване.

Всъщност, по това време техните родители се намираха на 15 хиляди километра далеч от тях и съобразно тамошния ритъм на деня и нощта още спяха. И децата знаеха това. Те знаеха, че в общуването с тях домът вземаше винаги онзи образ, онзи глас, който беше най-подходящ за случая.

Гонейки се, вдигайки много шум, двете деца бегом изскочиха от къщата, прекосиха лехите на градината, без да обръщат внимание на красивите благоуханни цветя, и се втурнаха в гората. Те знаеха, че там ги очаква стадото маймуни. И тази сутрин те ги посрещнаха с весели крясъци и смешни кривения. Но тъй като децата не се спряха да им отвърнат, маймуните се понесоха по клоните подире им. Веселата гонитба завърши с малък инцидент. На връщане, почти в края на гората, момчето изостана. Потно, задъхано, то дори не обръщаше внимание на маймуните, когато на няколко метра пред него от дървото скочи на пътеката вождът на стадото — малко по-дребен на ръст от него, но озъбен, гневно крещящ и размахвайки агресивно лапи. Почти страшен, ако не беше смешен. Момчето не извика за помощ, не се изплаши, но все пак сърдитата маймуна го смути. За миг набра кураж и се хвърли срещу зверчето. Но закъсна. Домът беше насочил към маймуната затормозващи психолъчи и тя се отпусна вяло на земята. Все пак, избикаляйки я внимателно, момчето за миг понечи да я ритне. Но се опомни и дотича до градината, където сестра му го очакваше. Тя бе наблюдавала с безразличие сцената, защото знаеше, че домът няма да допусне никакъв конфликт между животните и хората.

Поплаваха малко в открития басейн на двора и влязоха в гимнастическата стая. Не се докоснаха до уредите, а направо отидоха в апаратите за душ и масаж. Докато телата им се обливаха ритмично от струи миеща вода и топъл сух въздух, домът в образа на майка им на два пъти напомни да изпълнят всички гимнастически процедури. Но децата бързаха и не се вслушаха в съветите. След освежаващия електромасаж се облякоха и отидоха в столовата.

Кухненският робот беше сервирал на масата закуската, която си бяха избрали. Няколкото вида едри ядки, естествено осолени, с подсилено съдържание на аминокиселини, пресни и печени, бяха

основната им храна. Разнообразни по вкус, те даваха на организма всички необходими хранителни вещества. Създадени от генотехниците на XXIII век, те не приличаха на някогашните естествени плодове. С ядките пиеха сокове — розови, млечнобели, тъмнокафяви. След това се засладиха с ароматни едри, подобни на круша плодове, но без кожа и семки, почти прозрачни, едва забележимо жълтеникави. Науката се бе постарала всяка от многото хиляди видове храни на човечеството да съдържа и всички необходими хранителни вещества. Всъщност те се различаваха почти само по вида и по вкуса си. След обилната закуска момчето почувствува жажда. Достатъчно беше да каже „вода шест“ и след броени секунди роботът му донесе чаша обикновена студена вода — с температура точно +6°C.

На стената-екран отново се появи образът на майката. Предупреди ги да вземат каквото желаят и да излязат на площадката в градината — аеромобилът е вече готов. Но двете деца, без да се замислят, изскочиха навън. Те вече никога нямаше да се завърнат в този дом, а не взеха нищо със себе си. Та те и нямаха нищо свое, защото всичко, което бе създадо човечеството, беше и тяхно.

Аеромобилът бе от най-малките — двуместен. Влязоха през отворената му врата и приседнаха на оранжевите овални топки, които веднага заеха форма според телата им и застинаха в нея, като се превърнаха в кресла. Командният пулт беше тъмен — знак, че домът е изключил ръчното управление и е предал командването на кибернетичния пилот. Малкият екран на таблото се изпълни с образа на майка им. Домът им пожела приятен и полезен път и скоро да ги види отново. Веднага след това на екрана се появи усмихнат млад мъж в униформата на космически капитан. Това беше образът на кибернетичния пилот. Той ги поздрави с добре дошли и им напомни, че ако желаят да го повикат, трябва да натиснат зеления клавиш под екрана. След като изчезна, там засвети като червен пламък индексът А 43 М — знакът на станцията, към която летяха. Вратата се затвори, аеромобилът се откъсна от земята и набирайки бързо скорост и височина, се понесе напред.

Щом аеромобилът отлетя, в дома настъпи необичайно оживление. Разнообразни автомати и роботи почистваха къщата, прибираха и отнасяха в сметопровода за унищожение всички вещи, които децата бяха използвали, източиха водата от басейна, изолираха

помещенията и ги подготвиха за следващите посетители. След десетина минути домът замря — затворен отвсякъде, безмълвен, той бе сякаш мъртъв. Само по лазерната релейна линия изпращаше до централния планетарен диспечерски пункт сигнала, че е свободен, че чака нови гости.

Аеромобилът летеше над еднообразна хълмиста местност, по която равномерно, през няколкостотин метра имаше вилообразни къщи. В този ранен час рядко се срещаха други аеромобили — нито един не мина близо до тях. Момчето понечи да повика пилота. Искаше да го свържат с родителите им. Но сестра му го спря. В долния ляв ъгъл на екрана вече светеше цифрата две и след нея мигаха малките цифри на секундите. След около две минути те щяха да пристигнат на аеропристанището.

Макар че междуконтиненталният транспортен възел А 43 М беше един от най-големите на Земята, от въздуха той почти не се различаваше от околната местност. Това беше един по-висок хълм, целият обрасъл в гора. Само дето нямаше къщи по него. В подножието му личеше венец от отвори, ярко очертани от зелени, жълти и червени светлини — входовете на тунелите, през които излитаха и кацаха всевъзможните въздушни превозни средства. Подземните комуникации, използвани единствено за стоките, не се виждаха. От около сто километра разстояние кибернетичният диспечер на А 43 М бе поел управлението на аеромобила. От дома му бе съобщено, че децата трябва да летят за Е 21 К. Когато приближиха хълма, двете деца впериха поглед пред себе си. Горският масив летеше застрашително насреща им. Колкото и да бяха уверени в непогрешимостта на управляващите автомати, децата застинаха със свити сърца. В миг край тях прелетяха зелените входни светлини и аеромобилът се плъзна безшумно и без сътресения по въздушната възглавница в канала на тунела. На екрана се появи образът на младо тъмнокосо момиче, което, усмихвайки се, им събщи, че поредният космоплан по техния маршрут излита след три минути.

Вратата на аеромобила се отвори, те излязоха на платформа, на тавана на която светеше огромна червена буква „Е“. Недалеч от тях безшумно се плъзгаше самодвижеща се пътека с редуващи се цифри „21“ и те ловко скочиха на нея. Съвсем скоро тя ги изведе на платформа „К“, от която влязоха в сребрист космоплан.

Тяхната кабина беше малка, с две оранжеви възглавници, които веднага щом седнаха, се превърнаха в удобни „по мярка“ кресла. Екранът светна, появи се русо, съвсем бяло момиче, което ги поздрави и ги запита какво желаят. В долния ъгъл светеше числото „1,35“ — минута и половина оставаше до отлитането на космоплана.

Момчето пожела да говори с баща си.

Всички необходими данни и индекси за установяване на връзката бяха съобщени от дома и се предаваха от диспечер на диспечер при пътуването. Появи се отново момичето и каза, че родителите им още спят, но молбата е предадена на техния дом. Тогава момчето пожела да види приказката за големия метеоритен рой, който бе разрушил първата станция на Луната, и как космонавтът Алек останал сам цяла седмица сред развалините. Сестра му се премести в друга кабина, поръча си печени орехи и сок от манго и пожела да ѝ покажат как става обучението на гигантските калмари за прибиране на дълбоководната реколта. През това време космопланът бе излетял и набираше височина. Но по лазерните канали се намираще в непрестанна връзка със земните комуникационни централи и от най-близката видеотека се излъчваха записите на всички програми, които пътниците пожелаеха да видят.

Когато навлезе в йоносферата, на височина 200 километра, той разви крайцерската си скорост и за тридесет минути прелетя разстоянието от Европа до Антарктида. Почти никой от малобройните пътници не гледаше навън. Забуленият от атмосферата океан под тях и черното, обсипано с ярки звезди, небе не будеха вече никакъв интерес. Едва преди кацането, когато приближиха полярния материк, някои се прилепиха към илюминаторите. От десетки километри височина Антарктида изглеждаше като гигантски кристал. Тук сега бе лято. Незалязващото ниско слънце обливаше в пурпурна светлина безкрайните покрити със стъкло оранжерии и те светеха ослепително, докдето се простираше далечният хоризонт. Сякаш това не беше някогашният леден континент, а океан от пламъци.

Кибернетичният робот на космоплана бе предал на един от намиращите се на аеропристанището аеромобили програмата за полета до дома, в който живееха техните родители. Русото момиче им обясни как да го намерят и след няколко минути те излетяха от подземния хангар на Е 21 К.

Антарктида в сравнение с другите континенти можеше да се счита за необитавана. Почти никой не желаше да се поселва в оранжерии или край безкрайните им стъклени масиви. Пък и дните и нощите, продължаващи тук по шест месеца, правеха живота, на този извоюван от природата континент непривлекателен. Цялото растениевъдно стопанство, всичките подземни заводи и енергоцентрали се управляваха от автомати, а хората идваха тук само когато трябваше да се решава някаква нововъзникнала проблема, която не бе по силите на кибернетиката. Това беше довело тук и родителите на децата, които заедно с група други специалисти трябваше да решат съдбата на една камениста долина.

На хоризонта се появи блестящ куб. Образът на аеромобила им обясни, че това е градът, към който летят, в който живеят родителите им. Кубът нарастваше, и когато го доближиха, се извиси на няколко метра над обкръжаващите го оранжерии.

На закритата платформа, на която кацнаха, ги чакаше изненада. Там бяха не само баща им и майка им, но и неколцина други възрастни хора заедно с децата си. След прегръдките и целувките, след запознаването всички заедно се спуснаха долу, някъде в средата на сградата, в дома на родителите им. Децата отидоха в стаята, в която щяха да живеят трите свободни от обучение дни. Тук някой бе вече включил едната стена, която играеше ролята на прозорец — виждаше се тропическо морско дъно край коралов риф. Приказно красиви, многоцветни рибки се гонеха из прозрачната вода, червени морски звезди пълзяха по белия пясък. Момичето отиде към пулта, за да повика домашния образ. Тук това беше по-възрастна жена индиански тип, с черна коса на плитка. Но шумът и протестите на децата я накара да се откаже от смяната на картината. Някои от малките я бяха вече гледали. Те знаеха, че скоро ще се появи тигровата акула, а малките рибки щяха да я надхитрят, нямаше да се оставят да ги изяде.

Доскуча ѝ. Отиде при възрастните. Те бяха се събрали около една голяма маса в средата на стаята. Това беше по-скоро салон. А голямата му стена представляваше северното звездно небе в безлунна нощ — величествено замръзнало и все пак предразполагащо към размисъл с дълбочината и необятността си. Макар че в стаята бе светъл ден, това никак не нарушаваше красотата на нощната картина, която се прожектиреше на стената-екран. Във всички големи сгради бе

прието едната от вътрешните стени да е цял екран, който може да излъчва по избор изгледи от Земята и целия достъпен за хората космос. Това не само създаваше, макар и видим простор, но и облекчаваше живота на хората в гигантските кубове-градове или в помещенията под земята.

На масата в средата на салона имаше макет на дълбока камениста долина, обкръжена от всички страни с оранжерии. Копието бе тъй точно изпълнено, сякаш бе истинската долина, наблюдавана от няколко километра височина. Момичето застана край масата и се заслуша в спора на възрастните. Тава бяха все хора, дошли от разни краища на Земята, на които бе възложено да решат какво трябва да бъде построено на това място. Често ту един, ту друг прибягваха до някой от трите монитора за справки и на екраните им веднага се появяваха необходимите данни.

Майката на момичето доказваше убедително как трябва да се изравни тази тъй наречена местност, колко дни и енергия ще струва това и как тук, както наоколо, трябва да бъдат построени оранжерии. Един много възрастен мъж, чиито коси бяха започнали да посивяват (което показваше, че е поне на сто години) поддържаше, че тъкмо тук трябва да бъде построена новата термоядрена електроцентрала — на мястото, непригодно дори за оранжерии. Главният му аргумент беше, че само на 850 метра дълбочина под долината се намира огромно горещо езеро с достатъчно вода за гориво на централата. Точно от тази мисъл изходи и друга възрастна жена (може би негова съпруга). Тя предложи необикновен проект — долината да бъде превърната в курорт с топло езеро, воден спорт и алпинизъм, какъвто в Антарктида все още нямаше. Камъните от дъното трябваше да бъдат смлени на пясък, подземната вода изпомпена на повърхността, край брега посадени гори и градини и да бъде построен цял венец от домове. Цялата долина трябваше да бъде покрита с купол от пластмаса, под който при изкуствено управляване на топлината и светлината да бъде създаден микрорайон със субтропически климат.

Повечето от присъстващите оспориха този проект, но възрастната жена, като използваше с еднакъв успех инженерните си познания, математическото моделиране на обстановката, естетически и икономически аргументи и преди всичко богатото си въображение,

убеди един по един останалите и те приеха проекта ѝ да бъде предложен за планетарно утвърждаване.

Хората от третото хилядолетие обикновено отделяха малко внимание на храненето — почти както ние на дишането. Навсякъде, където и да се намираха, храната — еднакво вкусна, изобилна, пълноценна — беше на тяхно разположение в неограничени количества. Но този път имаше двоен тържествен повод — успешното решаване на поставената задача и свързаното с това разотиване на хората. Затова те решиха да обядват заедно в една от специалните гастрономически зали на града. В празната зала вече ги очакваше красиво подредената с цветя и блестящи прибори маса, а около нея — обслужващите работи — по един за всеки гост. Но те не бяха човекоподобни — на никого не би харесало да бъде обслужван от хора — а приличаха по-скоро на шкафове с колела, с три механични ръце и екран.

За разлика от домашната кухня, тук менюто беше неограничено. Гастрономическата зала предлагаше всички възможни ястия, които цялото човечество бе успяло да измисли за многохилядолетната си история. В този хаос от избор, разбира се, никой не можеше да се справи. Но роботите бяха готови и тук да помогнат. Достатъчно беше да им се каже какво приблизително желаете, за да ви предложат десет варианта от избраното ястие. Всички предлагани ястия или напитки се показваха веднага на стереоекрана на работа в готов за консумиране вид. Възрастните, благодарение на богатия си опит и утвърдените вкусове, лесно съставиха менюто си. Мъчно бе за децата. Никой от възрастните нито ги принуждаваше да бързат, нито ги съветваше, ако не бе помолен за това. Оставиха ги, както и навсякъде другаде, сами да се справят със задачите.

За разлика от закуската, която бе изцяло плодова, на това основно ядене за деня почти всички поръчаха месо или риба — задушен фазан, говеждо печено, а най-малкото момче си поръча мечешко със сок от диви ягоди. Но дори и то знаеше, че за този негов обяд не бе загинал нито един от по-малките му братя — животните, че никой трапер не бе застрелвал мечката, чието филе то сега дъвчеше с такъв апетит. Зооагрегатите на фабриката за месо, която се намираще дълбоко под града, произвеждаха всички животински продукти, от

които се нуждаеха хората или промишлеността, без да бъде отнет нечий живот.

След продължилия дълго обяд групата се разпръсна по домовете си. Децата измолиха родителите си да им покажат „истинското“ място, за което днес бяха взели решение. И само след половин час четириместният аеромобил понесе семейството към планините на Централна Антарктида, където някога героите от XX век са загивали в ужасен студ и виелици, за да достигнат Южния полюс.

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 3 от 1975 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.